

44. Isten eláraszt a békességgel, mint egy folyammal (vö. Iz 66, 12)

A 227. számú éneket imádkozzuk:

*Kegyesszemmel nézz ránk, édes Istenünk,
Aki szívvel, ajkkal áldunk, tisztelünk.
Kegyelmednek árnját áraszsd ránk.
S légy mindenkor édes, jó Atyánk!*

Már elmékedtünk arról, hogy hogyan melegítjük fel a vizet egy fazékban, és a szívünket a lelkünk edényében, illetve arról, hogy az örök életre szökellő vízforrás kapcsán Isten nekünk ajándékozza a Szentlelket. De Istennek ez az önajándékozása olyan lendületűvé is tud válni, mint a mindent elsodró folyó. Most ezt a víz hasonlatot használjuk fel az összeszedettség megélésére:

I. Hogyan sodor bennünket Isten az Ő szeretetének mélységeibe?

Isten magával sodró szeretetének megismeréséhez előbb elmékedjünk még a **kontemplatív ima lényegéről**, mert megismerni, átélni igazán csak azt tudjuk, amivel már többször foglalkoztunk. S minél jobban megismerjük, annál mélyebben tudjuk átélni, illetve annál inkább tudunk ráismerni, hogyha egyszer az Úristen megadja azt nekünk. Ez az ima tulajdonképpen **Istent befogadó szeretetkapcsolat, amellyel Isten is befogadja az embert önmaga mélységeibe**.

1. Az imádság általános módja az, hogy mi szólítjuk meg Istent. Azt mondjuk Neki (amit Jézus tanított): *Mi Atyánk*, és elmondjuk a kéréseinket: *Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod!* (Mt 6, 9-10). Bár mi kérjük ezeket, mégis kéréseink elsődleges központja: Isten. Ez az Istent befogadó ima tulajdonképpen a tiszta hit megélése: Isten itt van, és szeret!

2. Ahogyan Márta mondta Máriának Betániában: *Itt van a Mester, és hív téged* (Jn 11, 29), nekünk is ezt kell megélnünk: **az Úr itt van**, és nemcsak hív, hanem **szeret is**, átölel és betölt a szeretetével! Hagyom, hogy átöleljen, engedem, hogy betöltsön önmagával! Az a feladatom, hogy eltávolítsam a kontemplatív ima, tehát az Istent befogadó magatartás akadályait, mindazt, ami Isten útjában zárt ajtó, gát vagy göröngyös út lenne. Ez az adventi gondolat: *sima utat* készítsünk az Úrnak! (vö. Lk 3, 5)

A kontemplatív imát, vagyis az Istent befogadó szeretetkapcsolatot nem érezni, hanem hitben megélni kell! Ez a mondat ad megnyugtató választ arra a panaszomra, hogy nem érzem Isten közelségét az imádságomban. Elégséges, ha tudatában vagyok annak, hogy Isten itt van! Nem látom Őt – mert az emberi szem nem alkalmas arra, hogy meglássa –, de **a szívemben felismerem az Istennel való bensőséges kapcsolatomat**. Valaki hívott, Valaki vár, Valakihez tartozom. Nekem is mondták: *a Mester itt van, és hív engem*. Elhiszem, hogy itt van, hogy hív, és megyek Feléje. Ez a jelenlegi imádságom: **„Boldog vagyok, hogy mehetek Hozzád, Uram!”**

3. A misztika, vagyis az Istennel való bensőséges kapcsolat megélésének az útja a Valóság, azaz Isten létének, jelenlétének és szeretetközösségének hitben történő szeretetteljes megélése. Magyarán mondva: hisszük a Szentháromságot, a teljességet. Ha ez a hit belső megtapasztalássá kristályosodott ki, akkor **a misztika titokzatos élmény lesz, amelyet csak Isten tud és akar megadni az Ő szeretőknek**. Elsősorban tehát hitben éljük meg Istennek ezt az önközlését. De **amikor Ő ajándékba adja** ezt, akkor megtapasztaljuk, **megéljük**: *„Itt van a Mester, magához hívott, magához ölelt, és nekem ajándékozta magát. Betölt önmagával.”*

II. Milyen hasonlatokkal szemlélteti Isten a Szentírásban az önközlését?

A teremtéstörténet himnuszát hívjuk segítségül, amelyben a zsoltáros a teremtett világ szépségét szemlélve Istent éli meg. Istent, a Teremtőt látja a dolgok mögött: *Kifeszítetted az eget,*

mint egy sátozt, a vizek fölött áll a palotád (Zsolt 103, 3). A vizek itt az égi vizekre vonatkoznak. Az ókori ember világszemlélete szerint víztartályok vannak a felhők fölött. Amikor Isten megnyitja azokat, akkor esik az eső. Ezeknél a mennyei vizeknél is magasabban áll Isten palotája, ahol Ő lakik.

1. Az **eső** mindig Isten áldásának a jele. Azt az élményt, amelyet a szárazságot elszenvedő, a sivatagban vagy a sivatag határán élő ókori ember megtapasztalt, Istenre vonatkoztatta. Most mi is ezt a mennyei harmatot, égi vizet, kegyelmesen ránk csepegtető isteni szeretetet kívánjuk! Vágyódjunk Isten ezen titokzatos önközlésére! Ez olyan, mint az eső, amely megfoghatatlanul, mégis reálisan érkezik az égből. Ezt az élményt próbáljuk megélni, megtapasztalni: az égi vizek gyöngyharmata a földre hull. Isten eljön közénk, eljön a lelkünkbe.

2. Most nézzük tovább a zsoltáros szemével: mi történik a mennyből érkező vízzel? *Patakokba gyűjtöd a forrásvizeket, ott csörgedeznek a hegyek között.* Tehát a forrásvíz patakká szélesül. Ez áldás, mert *belőlük isznak a mezők vadjai: szomjukat oltják az állatok. Partjukon fészkelnek a dalos madarak:* ezek az ég madarai, a levegő birodalmának a lakói. *Az ágak közt énekük hangzik.* A föld és az ég élőlényei áldást kapnak Istentől. *A hegyeket égi palotából öntözöd, áldásod gyümölcsével jól tartod a földet.* Erdők, mezők, fák, füvek, virágok: mind-mind Isten áldásából, ajándékozó szeretetéből élnek. *Teleisszák magukat az Isten erdői és Libanon cédrusai, melyeket Ő ültetett* (Zsolt 103, 10-18). Itt már nem akármilyen erdőről van szó, hanem Isten erdejéről, amelynek Ő a kizárólagos tulajdonosa. Libanon azért szent hegy, mert cédrusait *maga Isten ültette*, ahogyan a zsoltáros fogalmazza. Ezek a kiváltságos fák abból a mennyei vízből táplálkoznak, amelyet az Úr ad nekik. De hol van az ember?! Erre a kérdésre is a zsoltárostól kapjuk meg a választ: *Az Úr az én Pásztorom, csendes vizekhez vezet, és lelkemet felüdíti* (Zsolt 22, 1-3).

Ez az összeszedettség imája: Isten az, aki vezet, Isten az, aki ezekkel a csendes vizekkel **felüdíti lelkemet**. Itt vagyok én, a teremtmény az összes többi teremtmény között, és **Istennek gondja van rám!** Úgy alkotott meg, hogy tudjak vándorolni. A fű és a fa elszárad, ha ott helyben nem kap nedvességet. Én pedig – az Úr vezérletével – oda tudok menni a csendes vizekhez. **Hagyjam, hogy az Úr felüdítse lelkemet az élő vizek forrásával!** Mint amikor a kristálytisza patak partján állok – és csak nézem annak csendes csobogását –, akkor valami hallatlan jó, kellemes érzés tölt be: tisztaság, játékosság, az élet mozgása. Ahogyan ott állok a patak partján, úgy sugároz lelkembe ez a tisztaság!

3. De az Úr, a jó Pásztor nem csupán azt akarja, hogy csak álljak a patak partján, és közben szomjan haljak a víz mellett, mert nem hajolhatok le hozzá. **Ő dúsz legelőre vezet**, amely a patak partján virít. Ott azzal a vízzel tudok betöltődni, amelyet Ő akar adni nekem. **Éljem át ezt az isteni akarást**, engedjem érvényesülni ezt az isteni vonzást! Kell a kitarulkozás, a készség arra, hogy **befogadjam a vizet**, amelyet Isten ad nekem. Olyan jólesik a tikkadt embernek a friss, üde, tiszta víz!

4. Jeremiás folytatja: *Sírva jönnek majd, és könyörgések közepette hozom őket, vízfolyáshoz vezetem őket, egyenes úton, melyen nem botolnak meg; mert Atyja lettem Izraelnek* (Jer 31, 9).

A szomjas gyermek is víz után sír: „Vizet, vizet! Könyörgöm, adj innom!” S az Úr – mint jó édesapa vagy édesanya – megkönyörül szomjazó gyermekén. Megvallja: **Ő Atyja a népének**, és betölti szomjúságát. Szomjazom még jobban, könyörögjek: „Adj innom!” A gyermekek jogán még sírnom is szabad: **„Atyám, Istenem, mikor ihatok Belőled?”** Ne törődjek a szirénhangokkal, amelyek elvonnák figyelmemet a forrástól, és a pocsolyák felé irányítanak. Ne kövessek más eligazító táblákat – hogy itt ilyen vagy olyan kút van –, mert azok döglött kutak vagy keserű vizet adó kutak, nem az igazi, az életet fakasztó tiszta víz kútjai.

5. Az Úr vezetésével menjek, **kövessem a patak iránymutatását:** *Csörgedező patakok vidítják Isten városát, a Magasságbeli szentséges lakhelyét. Nem fog megrendülni, mert Isten lakik benne, Isten oltalmazza már kora hajnalban. Velünk van a Seregek Ura, a mi menedékünk, Jákob Istene. Jöjjetek, és lássátok az Úr tetteit, a csodákat, melyeket a földön végbevitt* (Zsolt 45, 4-8).

A kiránduló gyermekek szívesen követik egy-egy patak folyását, mert annak mentén biztosan hazatalálnak majd. Most én is követem az Isten hegyéről lecsorduló patak folyását, amely

Isten városába vezet. De jó, hogy ott lehetek otthon, ahol Isten lakik! Ahogyan *a csörgedező patakok vidítják Isten városát*, úgy én is engedem, hogy az én lelkemet is vidítsák, örömmre hangolják! **Próbáljam megélni azt az örömet, hogy Isten az Ő élető vizét ajándékozta nekünk**, az Ő városában lakóknak. Ez vidítsa fel a lelkemet!

6. De még mélyebb összeszedettségre hív az Úr: *Jöjjetek és lássátok*, vagyis szemléljétek *az Úr tetteit!* Az örök élet vízforrását adja nekünk. A szemlélés itt Isten műveire irányul. Láthatom, kézzel foghatom szeretetének eredményét. Belemeríthetek a vízbe. Üdítsem fel vele arcomat, testemet és lelkemet, mert Isten városában nem akármilyen víz van!

Ezekiel könyvében ezt olvassuk: *Víz fakadt a templom küszöbe alatt, először bokáig ért, azután térdig, majd veséig. A víz pedig áradt, egyre csak áradt, míg mély folyóvá nem dagadt, amelyen már nem lehetett átmenni. Amerre eljut a folyó, egészséges lesz és élni fog minden. A folyó mentén mindkét parton minden fajta gyümölcsfa nő, minden hónapban friss gyümölcsöt hoznak, mert vizük a szentélyből fakad* (vö. Ez 47, 1-12).

Itt van a titok nyitja! *A szentély* Isten lakhelye, **a víz Isten szívéből fakad és életet bennünket**. Lélekben keressem fel azt a templomot, ahol Istennel szoktam találkozni! *A keleti oldalára* menjek, ahonnan a világosság jön. A prófétával, az angyal által kísérve menjek át a vízen, amely először talán csak a bokáig ér. Még nem tudok sokat megtapasztalni Isten irgalmas, áradó szeretetéből, de valamennyit már igen. Ez **nem hideg víz**, amely jeges borzongással tölt el. **Ez az én életemem, amelyben jobban tudok élni, mint hal a vízben!** Próbáljam tudatosan feloldani a testemben és a lelkemben is az ettől a víztől való borzongást, ódzkodást!

7. Mint ahogyan a Balaton déli oldalán folyamatosan mehetünk a vízben, úgy lelkemben is örvendezve állapíthatom meg: már *térdig ér!* Isten szeretete egyre jobban betölt! Azért van ez a kellemes érzetem, mert Istennel rokon a lelkem. **Otthonosan érezhetem magam ebben a milióban, Istenben**. Már készíthetem a szívemet arra az örömmre – amelyet az Ő mélységeibe való behatolás eredményez számomra: már nemcsak a derekamig, hanem *a szívemig ér* ez az isteni áramlás! **Ő, de szeretném még jobban befogadni Istent!** Csak engedem, engedem, hogy **szívemet átjárja az öröm érzete**: „Te, Uram, szeretsz engem, és szeretsz mindnyájunkat, akikre ráaraszod szeretetednek ezt a folyamatát!” Ó, ennek méltóságjeljes hömpölygését nem lehet megenni! Minél tovább szemléljük, annál többet nyilatkoztat ki önmagából, hatalmas erejéből. Ez nem pusztító áradat, amely mindent elmos, ez életet fakasztó, szüntelen áradás.

8. Izajás prófétánál találjuk a továbbvezető gondolatot: *Én elárasztom őt a békességgel, mint folyammal, és rázúdítom, mint valami hegyi patakot a nemzetek dicsőségét, hogy élvezzék. Őben hordoznak majd titeket, és térden becézgetnek. Mint akit a szülőanyja becézget, úgy vigasztallak én titeket. Jeruzsálemben találtok vigaszt. Ezt látva örvendezik a szívetek; mint a fű, csontotok is új életre sarjad* (Iz 66, 12-14).

Ez az! **Megvalósulnak a vágyaim: Isten betölt önmagával, s ez bennem új életet eredményez!** Hagyjam, hogy eláraszson békességgel! Mivel annyira szelíden jön, nincs bennem semmi félelem. Különben is az őrangyalom és az Egyház-anyám is fogja a kezemet. Biztosan mehetek. Amennyire kézzelfogható egy-egy nemzet dicsősége – mondjuk az olimpiai helyezések arányában –, mégis olyan megfoghatatlan a dicsőség. De Isten minket eláraszító békessége olyan kézzelfogható! Élvezhetem ezt a békességet, hiszen Ő akarja.

III. Az Istent befogadó imádság gyönyörűsége szeretetkapcsolat

A szemlélődő imádság jellemzője **az Istenben való gyönyörködés**: „Jó nekem Veled lennem!” S mennyivel **inkább lángol a szívem a gyönyörűségtől**, amikor **az Úr is ezt mondja nekem**: „Gyermekem, jó nekem veled lennem!” Még alázatosságból sincs erőm magyarázkodni: „De hát Uram, hogy képzeld?” Csak engedem, hogy betöltsön szeretetével.

Ez a mozdulatlanság, a lélek tétlenné tétele segít az Úr önajándékozó szeretetének befogadásában. „Uram, ha Te nekem akarod ajándékozni magadat, nem tiltakozom, és nem hangoztatom méltatlan voltomat. Csak egy akarásom van: *Legyen meg a Te akaratod!* (Mt 6, 9)”

A szemlélődő ima nem az emberi aktivitás eredménye, tudniillik hogy én, az ember teszek

valamit az eredmény érdekében azért, hogy Isten betöltsön, hanem befogadó, megengedő jellegű: Isten előtti kitárulkozó magatartás. Ő az, aki összeszedetté teszi a lelkemet, mert Ő az, aki magához vonja a szívemet. **Én csak a lelkemet szeretném egyre jobban kitágítani, hogy minél többet befogadhassak Istenből!**

Itt kezdem megérteni, hogy a megszentelő kegyelem állapotában végzett imádságok, jócselekedetek, áldozatvállalások mennyire növelik bennem a megszentelő kegyelmet: vagyis **minden imámmal, tevékenységgel és szenvedéssel egyre jobban be tudom fogadni Istent.** Minél nagyobb szeretettel fogadom be Őt, annál jobban növekszik bennem a megszentelő kegyelem. Ez az igazi „perpetuum mobile”, azaz az igazi örökmozgó, az örök élet. Ahogyan a folyó partján a fák szüntelenül gyarapodnak, termést hoznak, úgy az én lelkem is szüntelenül gyarapszik. Miért lehetséges mindez? Szent Pál leveléből olvashatjuk ki a választ: *Mivel a hit révén megigazultunk, békességben élünk Istennel Urunk, Jézus Krisztus által* (Róm 5, 1). Hittünk Istennek, tudniillik hogy Ő van, hogy Ő szentháromságos Szeretközösség, és emiatt Isten megigazulást, megszentelő kegyelmet, vagyis Isten előtti kedves állapotot adott. Ezért van békesség a lelkünkben. Már nem a bűn uralkodik bennünk, hanem Isten! Mindez Krisztus által történt.

Milyen hálás tud lenni a lelkünk Krisztusnak, *az élő Isten Fiának, az Emberfiának! A hitben általa jutottunk a kegyelemhez, amelyben élünk* (Róm 5, 2), vagyis Isten életéhez, amelyben élünk, s amely bennünk él. Általa dicsekszünk a reménységgel, hogy *az isteni dicsőség részesei lehetünk* (2 Pét 1, 4). *Az isteni dicsőség* az isteni élet teljessége: örök élet, örökmozgás, „perpetuum mobile”. Örök kibontakozás, növekedés a szeretetben. Micsoda reménységünk van!

Ez a remény nem csal meg, mert a nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiárad szívünkbe Isten szeretete (Róm 5, 5). Itt van a magyarázat: **Isten a Szentlélekben jobban eláraszt a békességével, mint ahogyan a nagy folyamok hömpölyögnek.**

Az örök életre szökellő vízforrás is a Szentlélek, a békesség folyama is a Szentlélek, vagyis a Szentlélek az isteni szeretet szüntelen áradása.

Ha most be is fejezzük ezt az imaórát, ennek **a szeretetáramlásnak nincs vége...**

Befejezésül a 154. számú éneket imádkozzuk:

*Jézusomnak Szívén megnyugodni jó,
Elmerülni Benned, csendes, tiszta tó.
Földi bútól, bajtól szíved enyhülést ad.
Tenálad lelkünk megpihen, ki sírva sírt: vigad.*